

РЕШЕНИЕ

№ 16226

гр. София, 09.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 62 СЪСТАВ, в публично заседание на пети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЕВЕЛИНА ОГН. МАРИНОВА

при участието на секретаря МАРИАНА ИВ. СОКОЛОВА
като разгледа докладваното от ЕВЕЛИНА ОГН. МАРИНОВА Гражданско дело № 20211110138653 по описа за 2021 година

Производството е образувано по искова молба на З. В. С. срещу („.....“).

Ищецът твърди, че по силата на трудов договор № 486 от 12.10.2001 г. е заемал при ответника длъжността „асистент“. Твърди, че съгласно § 6 от ПЗР на Закона за развитието на академичния състав в Република България, висшите училища и научните организации са длъжни да осигурят на лицата, заварени на длъжностите „асистент“, „старши асистент“ и „главен асистент“, съответно „научен сътрудник“ III, II и I степен, които не притежават образователна и научна степен „доктор“, условия за зачисляване за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в самостоятелна подготовка. Твърди, че ответникът не е изпълнил задължението си да му осигури условия за зачисляване за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в самостоятелна подготовка, в причинна връзка с което ищецът е претърпял имуществени вреди, изразяващи се в разликата между трудовото възнаграждение, което би получавал при придобитата образователна и научна степен „доктор“, и трудовото възнаграждение, което е получавал на заеманата от него длъжност.

Моли съда да постанови решение, с което да осъди ответника да му заплати сумата от **12 600** лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди за периода 01.07.2018 г. – 01.07.2021 г., както и сумата от **3 816** лв. мораторна лихва за периода 01.07.2018 г. – 01.07.2021 г. Претендира разноски.

В срока по чл.131 ГПК ответникът НБУ депозира отговор на исковата

молба, с който оспорва исковете. Изразява становище, че по силата на трудов договор № 486 от 12.10.2001 г. ищецът е заемал при длъжността „асистент“ до 08.04.2021 г. Поддържа, че в няма акредитирана докторска програма „Финансово право“; че не изпълнява критериите на Националната агенция по оценяване и акредитация за акредитиране на сочената докторска програма, както и че акредитирани да провеждат обучение за придобиване на образователна и научна степен „доктор по финансово право“ са само и ВТУ „.....“. Твърди, че нормата на § 6 от ПЗР на Закона за развитието на академичния състав в Република България, на която ищецът се позовава, вменява на ответника да създаде условия, но това не означава единствено – да създаде такава програма в самия университет. В тази връзка твърди, че за лицата на длъжност „асистент“ е налице възможност да се зачислят за обучение в друг университет, а таксите им да бъдат поети от ответника. Твърди, че ищецът не се е зачислил в някоя от съществуващите докторски програми в НБУ, нито в друг университет. През 2003 г. и 2004 г. ищецът е представил два дисертационни труда – на тема „Изменение на данъчните задължения“ и на тема „Данъчни производства“, обсъждани съответно на заседания на Съвета на Департамент „Право“ на 03.06.2003 г. и 19.01.2004 г., които не са били приети, като са били направени конкретни забележки, които ищецът е следвало да съобрази, което той не е сторил нито е представил преработен дисертационен труд. Излага съображения, че дори в НБУ да имаше акредитирана докторска програма „Финансово право“, то ищецът следва да представи годна основа на дисертационен труд по предварително посочена от него и утвърдена съобразно вътрешните актове на НБУ тема, както и да защити този дисертационен труд, поради което не може да се приеме, че при налична в НБУ докторска програма по „Финансово право“ ищецът със сигурност би придобил степен „доктор“, респективно – би получил сигурно увеличение в дохода си. Прави възражение за давност. Моли съда да отхвърли предявените искове. Претендира разноски.

Съдът, като прецени доказателствата по делото и доводите на страните, съгласно разпоредбата на чл.235, ал.2 ГПК, намира следното от фактическа страна:

Безспорно е между страните, че по силата на трудов договор № 486 от 12.10.2001 г. ищецът е заемал при ответника длъжността „асистент“.

С допълнително споразумение № 144/25.03.2005 г., считано от 01.04.2005 г. трудовият договор е изменен, като ищецът е преназначен на длъжност „старши асистент“, код по НКП 2312 към Магистърски факултет.

През време на съществуването на трудовото правоотношение между страните е приет Законът за развитието на академичния състав в Република България /обн. ДВ, [бр. 38](#) от 21.05.2010 г./.

Съгласно § 5, ал.4, т.2 ЗРАСРБ трудовите правоотношения на лицата по ал.2, които към влизането в сила на закона заемат научно-преподавателска или научна длъжност, но не притежават научна степен, получена съгласно

отменения Закон за научните степени и научните звания, се запазват на следните академични длъжности: за „старши асистент“ и „главен асистент“, съответно „научен сътрудник“ II и I степен – на академичната длъжност „главен асистент“.

С допълнително споразумение № 019/03.01.2012 г., на основание чл.119 КТ, вр. § 5, ал.4, т.2 ЗРАСРБ, трудовият договор на ищеца е изменен, като последният е преназначен на длъжност „главен асистент“, код по НКП 2310 7003, считано от 01.01.2012 г.

Със заповед № 3-РК-122/17.03.2021 г. на ищеца е наложено дисциплинарно наказание „дисциплинарно уволнение“, като между страните не се спори, че трудовото правоотношение на ищеца е съществувало до 08.04.2021 г.

Безспорно е между страните, че при ответника няма акредитирана докторска програма „Финансово право“.

Безспорно е между страните, че акредитирани да провеждат обучение за придобиване на образователна и научна степен доктор по ФП са само и ВТУ „.....“.

Безспорно е между страните, че ищецът не се е зачислил в докторска програма към друг университет.

Безспорно е между страните, че разликата между възнаграждението, което ищецът е получавал на заеманата от него длъжност през исковия период, и това, което би получавал при придобита на образователна и научна степен „доктор“, е 350 лв. месечно.

При така установеното съдът намира от правна страна следното:

Предявени са искове с правно основание чл.79, ал.1, предл.2 ЗЗД, вр. чл.82 ЗЗД, вр. чл.357 КТ и чл.86, ал.1 ЗЗД.

Ищецът претендира имуществени вреди под формата на пропуснати ползи – пропуснатото увеличение в дохода му в причинна връзка с неизпълнение на задължението на ответника по § 6 от ПЗР на ЗРАСРБ да му осигури условия да се зачисли в докторска програма.

В тежест на ищеца е да докаже, че между него и ответника валидно е възникнало трудово правоотношение със соченото от ищеца съдържание; че за ответника е съществувало задължение да му осигури условия за зачисляване за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в самостоятелна подготовка; че в причинна връзка с твърдяното неизпълнение на посоченото задължение е претърпял вреда – пропуснал е да реализира сигурно увеличаване на имуществото си, изразяваща се в разликата между трудовото възнаграждение, което би получавал при придобита образователна и научна степен „доктор“, и трудовото възнаграждение, което е получавал на заеманата от него длъжност, както и размера на иска.

Безспорно е между страните, че по силата на трудов договор № 486 от 12.10.2001 г. ищецът е заемал при ответника длъжността „асистент“, считано

от 01.04.2005 г. – „старши асистент“, а считано от 01.01.2012 г. – „главен асистент“.

Със заповед № 3-РК-122/17.03.2021 г. на ищеца е наложено дисциплинарно наказание „дисциплинарно уволнение“, като между страните не се спори, че трудовото правоотношение на ищеца е съществувало до 08.04.2021 г.

Съгласно § 6 от ПЗР на ЗРАСРБ, висшите училища и научните организации са длъжни да осигурят на лицата, заварени на длъжностите „асистент“, „старши асистент“ и „главен асистент“, съответно „научен сътрудник“ III, II и I степен, които не притежават образователна и научна степен „доктор“, условия за зачисляване за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в самостоятелна подготовка.

Не се спори между страните, а се установява и от ангажираните по делото доказателства, че ищецът попада в обхвата на разпоредбата, като лице, заварено на длъжност сред посочените.

При това положение съдът намира, че това задължение, вменено с § 6 от ПЗР на ЗРАСРБ, има за свой адресат висшето училище и касае негово задължение по трудовото правоотношение с ищеца, с оглед на което настоящият спор се явява трудов такъв.

Съгласно чл.4, ал.1 от Наредбата за развитието на академичния състав на НБУ (след решение № 11/05.10.2010 г. на КС, след влизане в сила на ЗРАС от 28.10.2010 г. и на Правилника за прилагане на ЗРАС от 08.03.2011 г. и след обсъждане на Конференция на НБУ на 25.03.2011 г., в редакцията ѝ към 27.11.2017 г., л.423-432 от делото), приложима към исковия период, образователната и научна степен „доктор“ се присъжда на лица, които притежават образователно-квалификационна степен „магистър“, след докторантура и успешна защита на дисертационен труд при условията на ЗРАС РБ и Наредбата. По силата на ал.2 докторантурите в НБУ са редовна и самостоятелна форма на обучение, като редовната е със стипендия и платена и се извършва с конкурс съгласно чл.5 и чл.16, а тази на самостоятелна подготовка – без изпит съгласно чл.26, ал.1. В последния случай кандидатът предлага на обсъждане в Магистърски факултет дисертационен труд, разработен в основната му част, и библиография (чл.26, ал.2), представената част от дисертационния труд се обсъжда от Съвета на департамента в присъствието на кандидата. Ако Съветът на департамента одобри работата, ръководителят на департамента прави предложение до декана на Магистърски факултет за темата на дисертацията, научната област по класификатора на областите на висшето образование, индивидуален план за работа и научния ръководител (чл.26 ал.3). Факултетният съвет на Магистърски факултет взема решение за зачисляване на докторанта, като утвърждава темата на дисертационния труд, научния ръководител и индивидуалния план за работа на докторанта (чл.27, ал.2). Ректорът издава заповед за зачисляване на докторанта (чл.27, ал.3). Отчисляването от

докторантура с право на защита и допускането до защита се осъществяват по реда на чл.13 (чл.29), според която за допускане до защита и присъждане на научна степен „доктор“ докторантът трябва да е изпълнил следните изисквания: 1. да е отчислен с право на защита; 2. да е подготвил дисертационен труд, който отразява резултатите от неговите изследвания; 3. да е представил автореферат. Докторантът представя дисертацията си на научния ръководител, който преценява готовност за защита и предлага на Съвета на департамента стартирането на процедура за подзащита (чл.13, ал.3), която се провежда пред Съвета на департамента или пред назначена от него комисия (чл.14, ал.1), едва след което ръководителят на департамента изготвя предложение до декана на Магистърски факултет за защита на дисертационния труд и за състав на научно жури (чл.14, ал.2), пред което се провежда защитата (чл.15, ал.2). Председателят на научното жури обявява резултата на защитата, като за успешно защитен се счита дисертационен труд, получил най-малко три положителни оценки (чл.15, ал.2, т.6), а неуспешно защитената дисертация се връща за преработване, след което се обявява до една година нова окончателна дата за защита, ако кандидатът желае това (чл.15, ал.2, т.7). Научно-образователна степен „доктор“ се придобива от деня, в който дисертационният труд е защитен успешно.

Уредена е и т.нар. съвместна докторантура ви друг университет, която според чл.31 представлява съвместна разработка и защита на докторска дисертация и изпълнение на определени изисквания за придобиване на докторска степен в НБУ и в друг партньорски университет.

Безспорно е между страните, че при ответника няма и през исковия период не е имало акредитирана докторска програма „Финансово право“, както и че акредитирани да провеждат обучение за придобиване на образователна и научна степен доктор по „Финансово право“ са само и ВТУ „.....“.

Не може да се приеме обаче, че липсата на акредитирана докторска програма „Финансово право“ при ответника има за последица пропуснато сигурно увеличаване в дохода на ищеца. С оглед предвидената процедура по придобиване на научно-образователна степен „доктор“ се налага извод, че в редовната ѝ форма за това се провежда конкурс, след което – защита на дисертационен труд, а в свободната такава, макар да няма конкурс, се провежда защита на дисертационния труд, т.е. наличието на докторска програма „Финансово право“ само по себе си не означава, че ищецът със сигурност успешно ще придобие научно-образователна степен „доктор“, респ. – ще реализира увеличение в дохода си. Наред с посоченото, задължението на ответника е да осигури условия за зачисляване за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в самостоятелна подготовка, каквито условия дори при липсата на докторска програма „Финансово право“ в, съдът намира, че са осигурени предвид възможността за съвместна докторантура в друг университет, от която не се твърди и установява ищецът да се е възползвал.

При това положение искът за обезщетение за имуществени вреди за периода 01.07.2018 г. – 07.04.2021 г. (деня, предхождащ датата, считано от която страните не спорят, че трудовото правоотношение на ищеца е било прекратено) следва да се отхвърли. Следва да се отхвърли искът и по отношение на остатъка от периода 08.04.2021 г. – 01.07.2021 г., доколкото за този период не се установява страните да са били трудово правоотношение, а дори да бяха в такова – искът пак би подлежал на отхвърляне за този период по горните съображения относно липсата на елементите от фактическия състав, обуславящ съществуването на вземане за обезщетение.

С оглед неоснователността на главния иск неоснователна се явява и претенцията за мораторна лихва предвид акцесорния ѝ характер.

По изложените съображения предявените от ищеца искове следва да се отхвърлят като неоснователни, което изключва необходимостта от разглеждане на релевираното от ответника възражение за давност.

По разноските:

С оглед изхода на спора ищецът няма право на разноски по делото.

От страна на ответника се претендира адвокатско възнаграждение в размер на сумата 3 463, 20 лв., заплатено на 09.08.2021 г.

От страна на ищеца своевременно е направено възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение, което съдът намира за основателно предвид: естеството на спора; степента на фактическата и правна сложност на същия; вида и обема на осъществената правна защита, в т.ч. депозиране на отговор на исковата молба, процесуално представителство в открити съдебни заседания, но и запознаване и подготовка на становища във връзка с множеството депозирани от ищеца писмени становища, в т.ч. заявени със същите доказателствени искания; обстоятелството, че ответникът има право на основание чл.78, ал.4 ГПК на разноски и съобразно прекратената част от производството по приетите за недопустими искове, както и минималния размер съгласно Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения (в ред. преди изм. ДВ, бр. 88 от 04.11.2022 г. – приложима в случая) и доказателствата за регистрация по ДДС на адвокатското дружество. При съобразяване на горното съдът намира, че адвокатското възнаграждение следва да се намали до размера на сумата от 2000 лв.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от З. В. С., ЕГН ***** срещу, БУЛСТАТ искове с правно основание чл.79, ал.1, предл.2 ЗЗД, вр. чл.82 ЗЗД, вр. чл.357 КТ и чл.86, ал.1 ЗЗД за сумата **12 600** лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди, представляващи

пропуснато увеличение в дохода на ищеца, за периода 01.07.2018 г. – 01.07.2021 г., в причина връзка с неизпълнение на задължение на ответника по трудов договор № 486 от 12.10.2001 г. да му осигури условия за зачисляване за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в самостоятелна подготовка, и сумата **3 816** лв., представляваща мораторна лихва за периода 01.07.2018 г. – 01.07.2021 г. – като **НЕОСНОВАТЕЛНИ**.

ОСЪЖДА З. В. С., ЕГН ***** да заплати на, БУЛСТАТ, на основание чл.78, ал.3 и ал.4 ГПК, сумата от **2 000** лв. разноси по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Софийския градски съд в двуседмичен срок от съобщаването му чрез връчване на препис.

Съдия при Софийски районен съд: _____